

AREGGEL

Ara 2 pengő

XIX. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., RÁKÓCZI-ÚT 54.

BUDAPEST, 1945 JÚNIUS 25.

A miniszterelnök nagy beszédet mondott vasárnap

A SVÁB-TÖRVÉNY

A kormányrendelet, amely a svábkérdést rendezi, e hét derekán életbe lép. E körültekintő és előre-látó intézkedés: igazságos, szigorú, emberséges. Nem állapítja meg a svábság egyetemes felelősségét, egyénenként ítél a németajkú magyar állampolgárok bűnrészességéről a hazaárulásban és országpusztításban. A magyar demokrácia ezzel a kormányrendeletével is európai szellemének és a 48-as törvényhozás jogelveihez való hűségének adja messzehangzó bizonyosságát: a határokon innen és a határokon túl. Magyarország a demokrácia tisztítótüzeiben elégeti a német fertőzés szennyes rongyait, ösztöneit, szenvedélyeit, többé nem lesz falurossza a világ szemében és nem alkot törvényt, nem hoz rendeletet az ergerberger dallamára. Ezzel szemben az irtalmatlan megtorlásnak a lehető legyorsabban utól kell érnie a magyarországi svábság hitlerista szervezeteinek vezetőit, tagjait, támogatóit. Sem a közéletben, sem az államhivatalokban, sem a hadseregben, sem a közigazgatásban, sem a közoktatás terén, sem a most bontakozó szövetkezeti mozgalomban, sem a nagyiparban, sem termékeny földünk megmunkálásában, sem az időszaki sajtóban, sem a könyvkiadásban szerepe nem lehet svábnak, ha a hitleristákkal, a közhatalom bitorlóival, a német fegyveres alakulatokkal, a volksbundistákkal, a nyilasokkal szemben nyíltan becsületes és magyar magatartása minden kétséget kizáró igazolást nem nyer. Voltak és vannak, ha kevés számmal is, nemzethű magyarok a svábok között: ezek mind egy szálig a magyar demokrácia becsületének oltalma alatt állanak. Osztoznak szabadságunkban, jogainkban, munkánk verejtékében és gyümölcsében, jó- és balsorsunkban, mint egyenlő polgárai e hazának. De azoknak a sváb főmegeknek, amelyek idegen kalandorokkal és elfajzott magyarokkal összeesküdtek szülőhazájuk bemoeskolására, meggyalázására, kifosztására, elpusztítására, most végre bűnhődniük kell: sujtson le rájuk engesztelhetetlenül az államhatalom minden erejével és erélyével! A kormány svábrendelete a magyarhonos sváb náci-pribékek, nyilas sintérek, Gestapókémek, hitlerimádók egyszersmindenkoron való elintézésén túl arról is gondoskodik, hogy a svábság ne lehessen állandó életveszedelemmel fenyegető rög a nemzet vérkeringésében. Már indulnak a

Barcsay Árpádot, a hírhedt csendőralezredest Passauban agyonlőtték

Amerikai rádiójelentés Szálasi menyasszonyának elfogatásáról és vallomásáról

A margitkörti gyilkos rémtanyáról Sopronkőhidára, majd onnan Ausztria felé továbbhúzó magyarok közül most érkezett vissza Budapestre Lázár altábornagy, a testőrség volt parancsnoka és Hardy altábornagy, a folyamórség volt felügyelője, több törzstiszt kíséretében. Ők hozták a hírt arról is, — amit egyébként már tud a nyilvánosság! — hogy Dominics Vilmos alezredest, a legsötétebb lelkű verőbíró, aki Bajcsy-Zsilinszky Endrét halálra ítélte és kivégeztette, Oberaudorfban elfogták az amerikaiak és Kufsteinben őrzik. Ugyanesek ők adták hírt arról, miként ismerte fel Braunauban a csonttá-bőrré aszott Imrédy Bélát a »kegyelemből« életfogytiglani

fegyházra ítélt Milassin István hadbiztos-őrnagy. A legérdekesebb híradás azonban, amelyet a két altábornagytól és bajtársaitól kaptunk, az, hogy a bajorországi Passauban amerikai katonák agyonlőtték Barcsay Árpád egykori csendőralezredest, aki elfogatása alkalmával ellenszegült nekik. Barcsayban az elmúlt gyalgatos korszak egyik végzős agyú banditája került a föld alá. Mint fényes állományú csendőralezredest nem átalított vezetés szerepet vállalni a Bösörzmenyi Zoltán-féle »kaszákeresztés« náci mozgalomban, amely 15 esztendővel ezelőtt úttörője volt Magyarországon a Hitlerbérének térfoglalásának. Akkor le is fekozták, mire egyre szilajabban

vetette bele magát minden szélsőséges akcióba. Ahol rendzavarás volt, ahol gyilkosságra szövetkeztek, ahol uszítottak, ott Barcsay névvel minden alkalommal találkozunk. Később — miként az újvidéki tömeggyilkosokat! — őt is »rehabilitálták«. Visszakapta rangját, amelyet régen bemoeskolott. Így a Szálasi-bitorlás idején Barcsay lett a nyilas nyomozók országos parancsnoka, élet-halál felelős, aki berendezte a Hűség Házának pin-céjét kintő- és halálkamrának. Az már csak érthető, hogy eszeveszleten menekült elárult hazájából arra a földre, amelyet szolgamódra szolgált: Németországba. Méltó helyen érte a halál!

Lutz Gizeila, Szálasi elfogott menyasszonya az amerikai 11. hadtest nyomozói előtt

Londoni rádióhíradás alapján jelentette az este az MTI, hogy közel Salzburghoz, Mattsee községben

amerikai csapatok megtalálták a Szent Jobb-ot, légmentes üvegtartóban és aranytokban.

Ezenkívül más magyar drágaságot is felkutattak itt 15 millió sterling értékben:

köztük a magyar Szent Koronát és a koronázási palástot.

A londoni rádió hozzáfűzi, hogy a kincsek felfedezésére »Szálasi Ferenc feleségének és húsz nyilasnak letartóztatása vezetett«. Szombatról vasárnapra virradó éjjel a new-yorki rádió megállapította, hogy az

KÉT HÁBORUS FŐBŰNÖS A JAVÁBÓL...

Himmler, háborus főbűnös, a mérgeppoharai választotta... sok millió ember gyilkosa a halálba szökött. Amerikai tiszt fényképfelvétele ez a kép minden idők legvérengzőbb fenevadjáról

Ez Herman Göring! De nem fényes egyenruhájában valamilyen náci-parádén, hanem — amerikai fogságban. Iam, most nem egy dühöngő teuton arc-kifejezésével néz a lencsébe...

bizottságok, hogy országszerte szétzórják az összezsúfolt, nagy-kiterjedésű sváb településeket és a svábokat úgy osszák szét, hogy elkeveredjenek a magyarsággal és széles e hazában sehol ne tömörülhessenek többséggé, vagy zárt egységgé. A budapesti tudományegyetem nagyemlékű jogtanára, Zsögöd Benő, már felszá-

rad előtt hirdette a katedréről, hogy »karsú derekunkon a német civilizáció miderét« viseljük; hogy törvényalkotásunkban »a mi szellemi édesanyánk a német legisláció«; hogy Magyarországnak »voltaképpen a németek a törvényhozói«. Nyitott szemmel rohant az ország a halálos szakadékba! Van-e párja a történelemben ilyen

öngyilkosságnak? Ezért hirdetjük, hogy csak akkor múlik el rólunk a német lidérenyomás, ha nemcsak a törvényhozó és végrehajtó hatalom, hanem a magyar nép apraja-nagyja, a dolgozók milliói esküsznek össze a magyarságnak a germán szellemi és gazdasági jobbságából való felszabadítására!

amerikai 11. hadtest nyomozóinak kezére került nő, aki magát Szalasi feleségének mondotta.

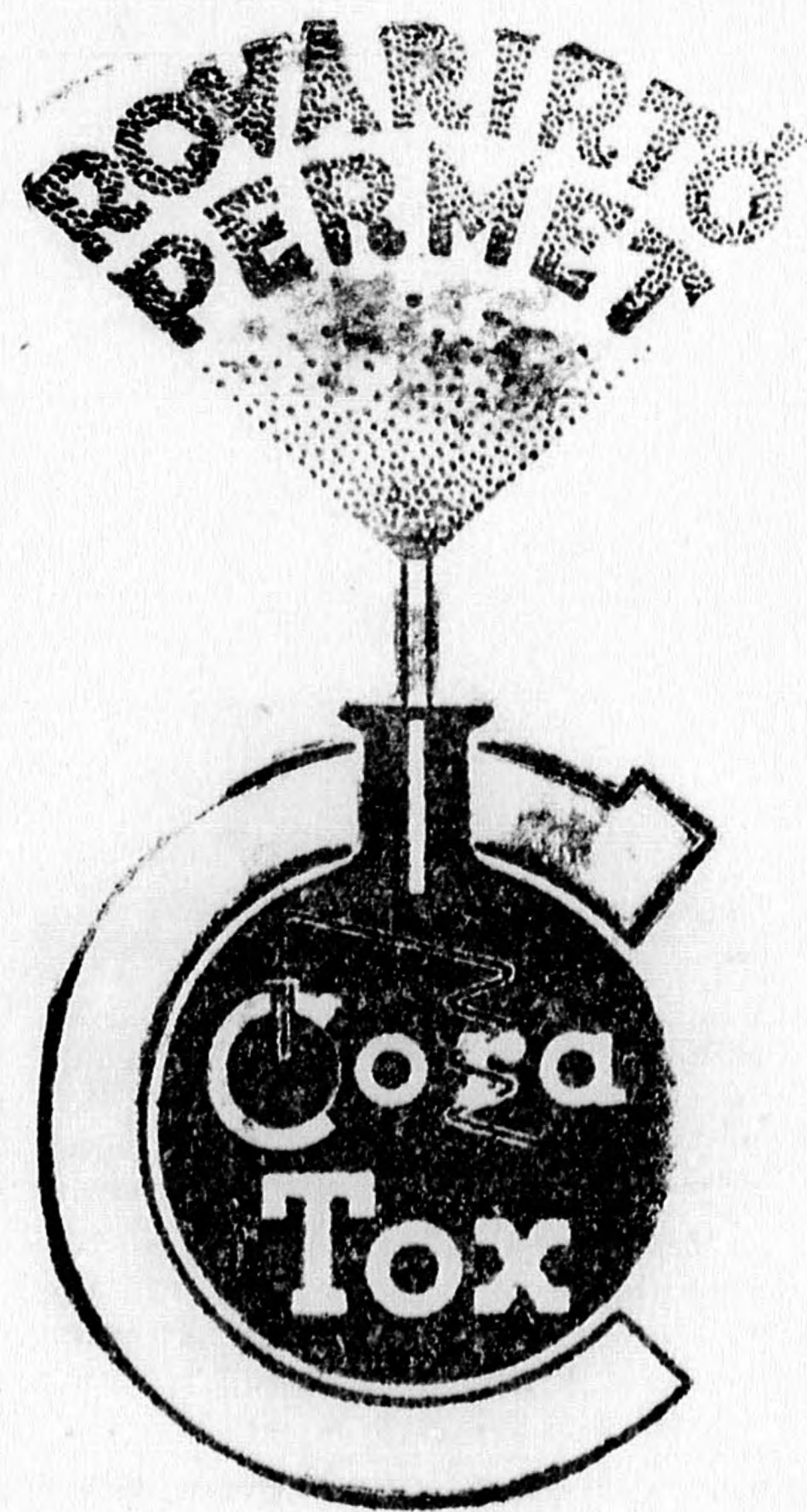
Lutz Gizella 39 éves magyar állampolgár, nyugdíjas tanítónő, aki a honaruló, németbérre nemzeti vezetőnek nem törvényes felesége, hanem menyasszonya.

Vele együtt hurokra került testvérbátyja, Lutz Gyula 52 éves mérnök, aki Szalasi bandájához »többtermelési« államtitkár volt. Bevallották, hogy november 3-án együtt hagyták el Budapestet Szalasival, kormányzósági autón, hónapokig Közleg mellett éltek Szalasi közvetlen környezetében, majd amikor »forró lett a föld alattuk«, a Sopron melletti Brennbergbányára költöztek, ahol Hellebronth tábornok és Reményi-Sehneller Lajos berendezték Szalasi »udvartartását«. A Lutz-testvérek számára a bányavezérigazgató villáját rekvirálták. Szalasi náluk étkezett. Lutz Gizella arra a kérdésre, hogy mióta menyasszonya Szalasinak, meglepő választ adott:

— Tízévtől évek!

Szalasi az ő sürgetéseire, hogy esküdjönek már meg, meglehetősen távoli és bizonytalan határidőt adott: kijelentette, hogy ő csak akkor házasodik, ha előbb Magyarországon minden embert boldoggá tesz!

Szent István koronáját, a Szent Jobbot, a koronázási jelvényeket és egyéb drága nemzeti kincseket Szalasi két vasládában és két kisebb acélszekrényben magával vitte Budapestről Közlegre, majd Brennbergbányára és onnan tovább menekülve Ausztriába. A kincsek őrzésére Csia Sándor, a HÉV volt titkára, a bitórlás korszakában a kormányzósági tanács tagja, kapott megbízást. A menekülés utolsó stációja Mattsee volt, ahol a magyar történelem és nemzeti kegyelet felbecsülhetetlen értékű kincseit a község katolikus lelkésze Lutzéktól vette át és küldte át nyomban fegyverekkel biztosított szekéren Salzburgba az érseki palotába. Az amerikai katonai nyomozó Mattseeban a legkülönbözőbb rejtékhelyekről előkerült nyilas foglyai között többségben Szalasi »gárdatestvérei« vannak, továbbá három »rendkívül elhanyagolt középkorú férfi«, akiknek kihallgatása most van folyamatban és alapos a gyanú, hogy a nyilas rémuralom idején fontosabb tisztséget töltöttek be.

POLOSKA,
MOLY, LÉGY

és minden más rovar ellen.

LERAKATOK:

GÁBOR ANDOR és TÁRSA

V., Légrady Károly-utca 18

SUSSMANN SIMON

VII., Rumbach-utca 6

Messerschmitt átadta az angoloknak a német repülőgépgyártás titkait

London, június 24. Az Evening News jelentése szerint Messerschmitt az angol légügyi hatóságoknak átadta a német repülőgépgyártás összes gyártási titkait. (MTI)

Páratlan átalakulás előtt a lóverseny-üzem

A magyar lóverseny történetében példátlan átalakulás küszöbén áll. A változott idők parancsoló követelménye a lóversenyüzemnek a kor szellemébe való beillesztése. A földművelésügyi miniszter kifejezett kívánságára történik a demokratikus átalakítás, melyről gróf Erdődy Rudolf, a Magyar Lovaregylet elnöke így nyilatkozott *A Reggelen*:

A földművelési miniszter úr rendelkezésére tervezetet dolgoztunk ki, mely szerint megalkotandó a Magyar Lovaregylet intézőbizottsága, melynek tagjai a politikai pártok, a Szakszervezeti Tanács, a Magyar Lovaregylet igazgató-ságának vagy megbízottjának, a Magyar Lovaregylet tisztviselőinek, a futtatók, tenyésztők, idomárok, szokék, lovászok, ipari munkások, pályamunkások, alagi mezőgazdasági munkások, a szaksajtó megbízottjai és a Lovaregylet jogtanácsosa. A bizottság feladata volna a Magyar Lovaregylet igazgatóságával karöltve a magyar telivértényésztésnek — mint a magyar telivértényésztés alapjának — politikai és szociális vonatkozású irányítása, az elkallódott telivéranyag felkutatása, visszaszerzése, összegyűjtése és a fenti cél előmozdítása érdekében illetékes tényezőknél való eljárás.

A versenyüzem intézése, valamint a telivéranyag törzskönyvezésének (mé-

neskönyv) vezetése és irányítása, a telivértényésztést előmozdító rendszabályok fogantatása továbbra is a Magyar Lovaregylet vezetőségének feladata, tekintettel arra a körülményre, hogy nemzetközi meg egyezes és nemzetközi versenyszabályok értelmében csak olyan egyesület gyakorolhatja elismerten egy országban a versenyügyek vezetését, amely egyet, mint az illető ország vezető egyesülete (Magyarországon a Magyar Lovaregylet) nemzetközileg elismert. Más alakulat által rendezett versenyekben résztvevő vagy közreműködő személyek és lovak egyszer és mindenkorra bel- és külföldön diszkvalifikáltak.

A maga nemében egyedülálló reform-tervezettel kapcsolatban már értékes működést fejt ki Kertész Sándor idomár-elnöklése mellett Alagon megalakult üzemi bizottság, mely kiküldte Scheibal József champion szokét és Balogh János idomárt az ország különböző részein elszórtan levő telivért versenylovak és anyakancák felkutatására. Arról természetesen szó sem lehet, hogy az idén galoppversenyek megtarthatók lennének, de az összes arra hivatott tényezők szoros együttműködése reménységet nyújthat arra, hogy a jövő esztendőben megindul a versenyésztés és a telivértényésztés.

Föld Aurél

Kedden dönt a miniszterelnök a Royal ügyben

Elsőnek írtuk meg, hogy a főkapitány a Royal Varieté engedélyét megszüntette. Ebben az ügyben kedden lesz döntés. Különböző referensek a budapesti, a balatoni és a többi vidéki furdó- és üdülőhelyek helyzetéről tesznek jelentést. A miniszter úgy döntött, hogy a Balaton és a vidéki furdóhelyek legnagyobb részét még erre a nyárra isembehelyezik, a deportálásból hazatértek és a munkástömegek részére.

Fürdő-ankét Molnár népjóléti miniszternél

Szombaton délután érdekes tanácskozás volt Molnár Erik népjóléti miniszternél. Különböző referensek a budapesti, a balatoni és a többi vidéki furdó- és üdülőhelyek helyzetéről tesznek jelentést. A miniszter úgy döntött, hogy a Balaton és a vidéki furdóhelyek legnagyobb részét még erre a nyárra isembehelyezik, a deportálásból hazatértek és a munkástömegek részére.

Föléled a posta megbízási szolgálata

Örömmel fogadta az ország a postautalvány- és csekkforgalom megindulását. Mint értesülünk, a posta még e hét folyamán megkezdte az ügynevezett megbízási szolgálattal: ügyfeleinek követeléseit behajtja. Gazdasági szempontból ez a szolgálat igen jelentős, a pénzügyi vérkeringés megindulásának újabb állomása.

Ausztriával újra felvesszük a gazdasági kapcsolatokat A Creditanstalt-Bankverein fontos szerepe

Gazdasági feltámadásunk, elsősorban Budapest újjáépítése szempontjából nagyjelentőségűek a magyarországi Creditanstalt-Bankverein új vezetőségének intézkedései a Magyarország és Ausztria között megszakadt gazdasági kapcsolatok felvétele érdekében. Az osztrák állami pénzügyintézet bécsi központja a legnagyobb megértést tanúsítja a nagy horderejű kérdés iránt és minden remény megvan, hogy az illetékes minisztériumok között a tárgyalások rövidesen megindulnak. Természetesen a Creditanstalt-Bankverein ügy Bécsben, mint Budapestben eltűntette már a náciuralom minden átkos nyomát, az osztrák főintézet vezetését ismét dr. Johann vette át, aki Hitler hadainak ausztriai betörésekor elvesztette vezérigazgatói állását. Budapestben is megtörtént a nagyakarítás. Megállapították, hogy az ügyfelek közül kik tekintendők németeknek és fasisztáknak, akiknek bankszerű üzleteit — német kényszer alatt — az intézet honolította le. A budapesti fiók vezetését felhatalommal a szociáldemokrata Vincze Ferenc vette át, aki 1911 óta működik a bank kötelékében. A sokszázmillió pengő értékű osztrák érdekeltséget kezelő intézet kizárólag magyar ipari és kereskedelmi érdekeket szolgál, vezetősége éppen úgy kívánja képviselni a magyar gazdasági érdekeket, mint a többi budapesti bank. Gazdasági érdekből kívánatos volna, hogy az ausztriai kapcsolatok felvételére megtett lépések mielőbb eredménnyel járjanak.

— A Japán-kávész tulajdonosai, Ábrahám István és dr. Takács Lászlóné minden hétfőn 50 most hazaérkezett deportáltat látnak vendégül a kávéházban.

CSECSEMŐMERLEG
KOLCSONZES
KAROLY-KORÚL I. SZAM. ROMA

TUTOKIL

szőlőpermetezőszerek
gyümölcspermetezőszerek

ARZOLA AEGY, K. E. T. Budapest, XIV.,
Nagy Lajos király útja 157

Casínó kávéházban
BÁR (Magyar-utca 5.)

RÁCZ BÉLA cigányzenekara
Drucker Testvérek és Bánságiné vezetésével

Textil- és ruházati üzlet
nagyban, kicsinyben
F. X., IX., Várház-körút 11

Hazatoloncolták Fritz Kuhnt, Hitler amerikai főügynökét

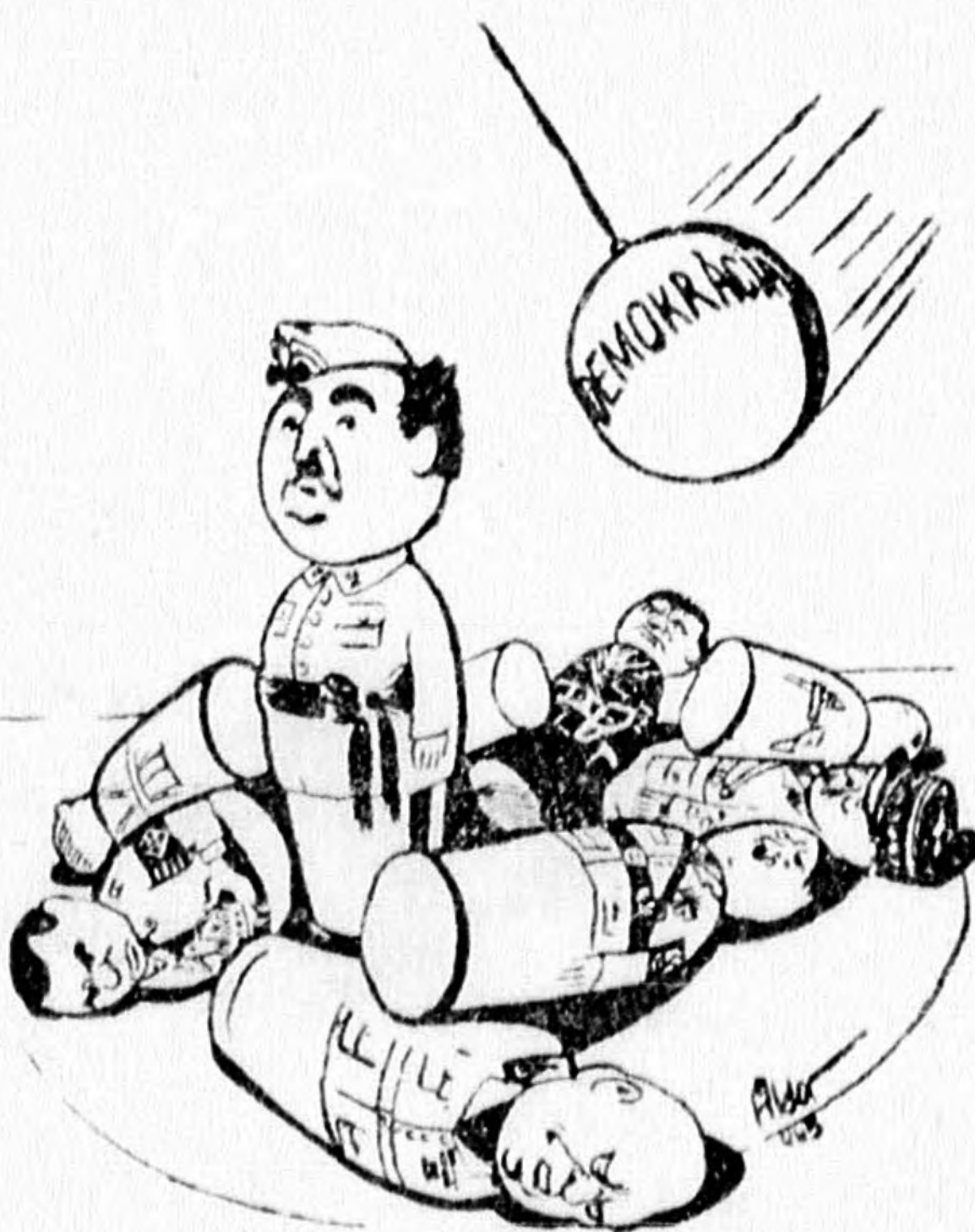
Fritz Kuhnt, Hitler amerikai személyes »követője«, akinek az volt a megbízatása, hogy a náciizmusnak megszerveze az amerikai németeket, hazatoloncolták Németországba. Kuhnt 1939-ben tartóztatták le Dewey, akkori főügyész. Később megfosztották amerikai állampolgárságától. Több esztendőt töltött börtönben és internálótáborokban. Most hazaküldték: ő is osztozzék a bűnös németek sorsában.

Megnyiták a Meinel-üzletek

A Meinel Gyula Kávébehozatali Rt. fiókjai, amelyek az ostrom alatt legnagyobb részben elpusztultak, újra megkezdtek működésüket. A vállalat vezetői tisztában vannak azzal, hogy a jövő demokratikus gazdasági rendszerben csak abban az esetben tölthet be szerepet a Meinel Rt., ha a régi gazdálkodással teljesen felszámol. Tüdő György, az üzemi bizottság elnöke, már hónapokkal ezelőtt eltanácsolta azokat a tisztviselőket és munkásokat, akik a levitézlett reakciós rendszert szolgálták. Harminc fiókot már sikerült is üzembe helyezni, de az újjáépítő munkálatok továbbfolynak. A részvénytársaság vezetője, Steinhardt Rezső első munkatársával, dr. Boknai Jenő jogtanácsossal minden lehetőséget kihasználva, hogy üzemekhez tartozó, közel 200 munkás és a nagyszámú kereskedelmi alkalmazottak semmiben sem szenvedjenek hiányt. Az élelmiszer- és élelmiszeripari vállalatok ára is automatikusan esni fog. A totálisan átalakított Meinel cégnek nyilván nagy szerepe lesz az árhiány elleni küzdelemben. F-czy L. (*)

Köszönet

Sztálin marsallhoz szól a köszönő szöveg, mely Pest-Buda sokat szenvedett lakóinak háláját fejezi ki. Nemesak azért, mert a vagonok hosszú sora életmet, — életet hoz most számunkra. Hancum — a gesztusért! A nemes és baráti gesztusért, amely jöleszik a sebzett magyar szívnek s jobb jövő reményét ébreszti a magyar lélekben.

FRANCO: Még állok, de már találva érzem magam...

(Áldor Péter rajza)

ASSZONYLÁZADÁS

Marlene Dietrich-filmet játszik szerdától a Corvin filmszínház. Az »Asszonylázadás« nevezetessége, hogy Joe Pasternak, a híres budapesti származású amerikai filmvállalkozó készítette Hollywoodban az »Universálnak. Zenés, énekes film, James Stuart a férfi főszereplő.

HANGLI TERASZON

DELUTAN 5-TŐL
CSÓKA FERI CIGÁNYZENEKARA

Ebéd,
uzsonna,
vacsora
a Vigadó
árkádijai alatt

HÁROM KIS ÖRDÖG

Deanna Durbin bűbajos zenés filmje — Joe Pasternak rendezésével

KAMARA
Filmszínház
Fél 12, 2, 4, 6 kor
Universal Film

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök nagy beszéde a munkásság salgótarjáni gyűlésén

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök vasárnap

a munkásság meghívására

Balogh István dr. miniszterelnök-ségi államtitkárral Salgótarjában érkezett, ahol nagy lelkesedéssel fogadták. A munkásság gyűlést rendezett, amelyen hatalmas tömegek vettek részt. A hozzá intézett üdvözlőszavak után a miniszterelnök nagy beszédet mondott, amelyben ismertette a kormány eddigi munkáját.

Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök beszédében rámutatott arra, hogy a demokratikus magyar kormány a debreceni nemzetgyűlésen programot adott, most beszámol arról, mit valósítottak meg ebből mostanáig. Az érdeklődés központjában — mondotta — nagyon helyesen az újjáépítés áll. Részletesen ismertette a vasút, a posta újjáépítése terén eddig elért eredményeket, majd

a jóvátételi kérdésszről beszélt

és azt hangoztatta, hogy itt elsőrendű szerepe van a bányászatnak, mindenekelőtt a szénbányászatnak. Szénbányáink közül az orosz katonai hatóságok ezek 30 százalékát már a magyar kormánynak adták át. Ezek a bányák napi 6000 tonna szén termelnek.

A miniszterelnök ezután munkásjóléti kérdésekkel foglalkozott és bejelentette az e téren készülő rendeleteket. Hangoztatta a többtermelés fontosságát, mert csak így tudjuk az országot újjáépíteni. Az üzemek szocializálásáról elhangzott magánvéleményekkel kapcsolatban a miniszterelnök kijelentette, hogy általában

a kormány a magántulajdon alapján áll.

Nem tartja időszerűnek ezzel ellentétes vélemény hangoztatását, mert fenyegetve nem lehet a tőkét, különösen a nemzetközi tőkét előesalul. De ez annyit jelent, hogy a tőkének együtt kell működnie a munkássággal.

Beszélt ezután a miniszterelnök az élelmézésről, majd belpolitikai problémákkal foglalkozva, a jó közigazgatás fontosságát hangsúlyozta. A rendőrség eddigi működésével szemben elhangzott kritika — mondotta — nem volt alaptalan, de

a túlkapasokat nem szabad a demokrácia számlájának terhére írni.

A kormány megkezdte a rendőrségen a tisztogató munkát és ebben a pártok is támogatják. Sok helyen máris kifogástalanul működik a rendőrség és ez az egész országban így lesz. Megköszönte a Szövetséges Ellenőrző Bizottság bizalmát a magyar sajtó iránt és kijelentette, nincs aggodalma, hogy a demokratikus magyar sajtó hívatása magasztalan áll. A pénzügyi kérdések ismertetése után a miniszterelnök a munkásság szociális és kulturális igényeinek kielégítéséről beszélt.

A közönség nagy tapsal és éljenzéssel fogadta a miniszterelnök beszédét, majd Balogh István államtitkár szökt a közönséghez. Beszédét sokszor szakította meg tapsvihar.

Romok között

Szeretném a szót is elfelejteni. Nem rá gondolni. Nem észrevenni. De mit tegyek? Itt állok a Dunaparton, az idekre tört házak mellett, a romok között. Átnézek a transz-óceáni messzeségbe tolódtól túlsó partra, ahol felkoncolt szeretőm, Buda arcát akarom agnoszkálni. Nincs sehol, nem ismerem fel. Sírni szeretnék, de nincs már könnyem, elhasználtam tömegbányáimra. Csak áliok dermedten, kiégetten, magam is, mint egy rombadólt épület. Nem maradt más belőlem, mint két ablak és egy fűtőtest. Két szemem és a szívem. A két ablak sötétlen mered a döbbenetes képre, a fűtőtest hidegen feszül a bordákra, a nyári meleg is elterül előtte. A Duna is lassan hőmpölyög. Megyernél lábujjhegyre áll, hogy nesztelenül oszonjon el a romok között. Csepelnél futni kezd, hátra se néz.

De most egy fiatal férfi lép el mellettem. Sietve érkezik, majd lassít. Megáll egy romhalmoz mellett, az Erzsébet-híd masztodonváza alatt. All mozdulatlanul, mint én. De arca, keze, lába, szeme, minden más, mint az enyém. Mert ő nemcsak áll, de vár is. Arca, szeme, keze, mindene vár. Hűszéves lehet, vagy még annyi se. Cipője és haja gondosan kifényesítve. Nadragja elesre vasalva. E vasalt nadrag a romok között, az Erzsébet-híd amputált lába mellett megrázó paradoxon.

A parthosszanti omladék mellől előbukkan egy lány. Fialat, apró, csaknem gyerek. Szemérmesen megáll. Úgy tesz, mintha még nem látná a fiút. Aztán mégis nekiindul, a fiú háta mögé kerül. Fehér blúz van rajta, haja csigába rakva és szőke, mint egy rokokó-vers műzsája. A fiú megfordul, háta megérzi a fehér blúz áramütését. Valamit dadog, nézi a lányt, a kislányt a fiút, így állnak sokáig, nagyon sokáig. Aztán megindulnak, lefelé az össze-tört lépcsőkön. Az egyik foknál megállnak. Leülnek. Nézik Budát, az alkonyt.

Házam két ablaka, szemem megtelek világossággal. A szívem meleggel. Nézem Budát, a hidakat, a romokat. Az alkony finom színeit a romok felett. Olyan szép. A két gyerekeMBER újra feltűnik. Már karanfogva mennek. A szél megemeli a lány haját, a csigákat. Különös látomásom van. Hidak, házak, rop-pant romok emelkednek meg a csigákon és szőkekné magasba. A Duna hullámai is visszafordulnak és mosolyogva mennek tovább. A Duna, a két Duna a romok között már megint mosolyog. És én is. Derűsen, szélesen, optimusan. EVOÉ!

Boross Elemér

LETARTÓZTATTÁK A BRAUN-LIKÖRGYÁR NYILAS KIÁRUSÍTÓJÁT

A budapesti politikai rendőrség letartóztatta Panzer Gy. Ferenc nyilas tisztviselőt, akit a Szalasi-kormány a Braun-likörgyár kiárúsításával bízott meg. Munkáját tökéletesen végezte: a cégnek milliós károkat okozott.

Itélien Ön

Mit kíván értékesíteni fölös holmijából az — „ÖN OSZTALYAN” bútort, szőnyeget, ruhá-neműt, porcellánt, stb...

Ugyanitt sok mindent talál, amire szüksége van.

Bán Antal és Gerő Ernő miniszterek vasárnap fontos bejelentéseket tettek

A műegyetem aulájában vasárnap délelőtt nagyszabású újjáépítési gyűlést tartott a Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete. Zentai Béla szakszervezeti főtitkár megnyitóját követően Gerő Ernő kereskedelemügyi miniszter mondotta el a nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— Nem népgyűlésre jöttünk össze itt, a tudomány falai között — mondotta —, hanem annak a munkának a megbeszélésére, amelynek elvégzése elsősorban is a magyar tudomány munkásaira vár. A feltornyosuló gazdasági, műszaki és mezőgazdasági feladatok összessége — egy szóba foglalható: újjáépítés! E téren óriási feladat vár a műszaki értelmiségre, melynek vezető szerepet kell vállalnia az újjáépítésnél. Politika és az újjáépítés nem egymást kizáró két fogalom. Demokratikus politikai élet nélkül nincs újjáépítés. A díszmúltú magyar ipart és az egész országot rombadöntötte gonosz, nemzetiellenes politika. Olyan demokratikus kül-és belpolitikát kell teremteni, amely biztosít minden földrengés ellen.

— A műszaki értelmiség a jövőben csak akkor végezhet eredményes munkát, ha a néppel tart, a néppel érez és a munkást valóban munkástársának tekint.

— Ez nem azt jelenti, hogy az értelmiség mindebben a munkássághoz alkalmazkodjon, hanem azt, hogy ne általánosságban foglalkozzon tudományos problémákkal, hanem közeledjen a gyakorlati élethez. Az elmélyedés és a gyakorlat közötti kapcsolat termékenyíti meg a termelést.

— Meggyőződésem, hogy a műszaki értelmiség a legnagyobb készséggel ve-

szi ki részét az ország újjáépítéséből. Mint kommunista vallom: aki többet tud, többet is érdemel! A demokrácia nem jelent azt, hogy általában mindenki egyenlő! Nem az a célunk, hogy az értelmiség színvonalát leszállítsuk, hanem az, hogy az egész nemzet életszínvonalát felemeljük. Ezt pedig úgy érhetjük el, ha átlag-életszínvonalat teremtünk. A múltban a műszaki értelmiség a reakció szolgálatában állt, de ha a jövőben az értelmiség összefog a munkássággal és a parasztsággal, az övé lesz a jövő boldog, demokratikus Magyarországának és teljesednek a »nagy építő« szavai: »Magyarország nem volt, hanem lesz.«

Bán Antal iparügyi miniszter többek között a következőket mondotta:

— Az az elgondolás, amely szerint agrárjellegű országként kell megélnünk, megbukott! Soha nem volt olyan jelentősége az iparnak, mint ma. A németek és a fasiszták ipari értékeink egész sorát pusztították el, robbantották fel, vagy kihurcolták. A nyilasnácik és náci nyilasok dühödt rombolása után minden erőnkkel termelnünk kell ipari cikkeket. De jóvátételi kötelezettségeink is arra kényszerítenek bennünket, hogy iparunkat fellendítsük.

A jóvátétel 83 százalékát ipari vonalon kell teljesíteni, ebből 5 százalékot készletünkből, gyárberendezéseinkből, a többit ipari termelés útján.

Jóvátételi kötelezettségeink főként a vas- és fémiparra nehezedik. Legfontosabb feladataink egyike a mezőgazdasági gépi eszközeink előteremtése. Az újjáépítést közvetlenül tápláló iparnak pedig annyit kell termelnie, hogy az ősz beálltáig ne legyen lyukas tető és tételre legalább szimpla ablaka legyen minden lakásnak. Elsősorban gyárainkat kell tehát újjáépíteni. Iparunk a rombolások által hozzávetőleges becsülés szerint 30 százalékos kárt szenvedett, de néhány kulcsszerepet betöltő gyár, mint például a Ganz Villamosági, átlagon felül szenvedett. Minden eszközzel támogatjuk a gyárak újjáépítését és

a kormány erre a célra ötmilliárd pengőt igyekszik előteremteni.

Felhívom a mérnököket és technikusokat, az ipari termelés motorjait, hogy a munkásokkal együtt teremtsék újjá a gyárakat!

Bán Antal után Nagy Ferenc újjáépítési miniszter képviselőként Lakatos Miklós újjáépítési államtitkár ismertette a minisztérium programját.

Fischer József közmunkatanácselnök felszólalása után a végig lelkes és feszült érdeklődéssel kísért gyűlés véget ért.

Rulettklubot lepleztek le a Viktória kávéházban, négy játékost internáltak

A rendőrségre bizalmas bejelentés érkezett, hogy a berlinitéri Viktória kávéház titkos rulettklubjában óriási tételekkel folyik a hazárdjáték. A detektívek a kávéház különszobáiban új rulettgépet találtak, igazoltatták a játékosokat és megállapították, hogy 10—20 ezer pengős tételekben folyik a játék. Alter Oszkár, a Viktória kávéház tulajdonosát, Bader László magántisztviselőt, Faragó István illatszerekkereskedőt és Korompa Akos közellátási kormánybiztossági tisztviselőt internálási javaslattal őrizetbe vették.

— A Temple-esalád tragédiája. E hó 25-én délelőtt 10 kor mutatják be az ünnepélyes engesztelő gyászmisét a belvárosi ferencesek templomában idős Temple Rezső ny. államtitkár, volt országgyűlési képviselő és felesége, született Rupp Irén, valamint 18. életévben lévő unokájuk, Rezső Tamás, újabban dr. Temple Rezső és felesége, született Preszly Anna Mária egyetlen gyermeke kért. Mindhármán Buda ostroma alkalmából, január 25-én bombatámadás áldozatai lettek. Országjárta mély részvétet kelt a Temple-esalád tragédiája. Id. Temple Rezső egyik legkiválóbb szakemberünk volt közéletmezési téren, nagyműveltségű, szabadszellemeű férfiú, aki három cikluson át, mint az országgyűlés tagja, a kormányzópart liberális szárnyához tartozott. Szembeszállott a náci-nyilas törekvésekkel és mint publicista is hitet tett a demokratikus átalakulás mellett.

Lesztőkúra:
levesbe
tésztára
húsrá
SERTAMIN
vitaminos húsgőltő!

CORVIN
MARLENE DIETRICH
és James Stewart énekes, táncos filmje.
ASSZONYLÁZADÁS
Pasternak—Universal világfilm.
Szerda este 7 órakor bemutató.

ELEANOR POWELL legbr. híansabb produkciója
HONOLULU és az első amerikai híradó
Mátói PALACE

Peyer Károly elhagyta a kórházat és nyilatkozott A Reggel-nek

A közvélemény bizonyára örömmel fogadja a hírt, hogy Peyer Károly, aki tizennégy hónapos náci-rabság után betegesen érkezett haza a mauthauseni haláltáborból, ma már elhagyta a kórházat. Ebből az alkalomból kereste fel lakásán A Reggel munkatársát, akinek ezeket mondta:

— Harminckét elvesztett kilót nem olyan könnyű visszaszerezni! Testi leromlásom fokozatosan ment végbe, a feljavulás is csak fokozatosan történt. Egyelőre három hét alatt hat kilogrammot sikerült visszaszereznem és ezt Csépay tanárnak, az OTI-kórház vezető belgyógyászáknak, Hedry igazgató-főorvosnak és Kolpaszky kezelő-orvosomnak köszönhetem. Nem mondom egy szóval sem, hogy a régi testsúlyomra reflektálok, de ha újabb hat kilót sikerül még feljavulnom, akkor — mai közérzetemből következtetem — remélhetően beülök a sorba. Mauthauseni élményeimről nem óhajtok beszélni, ez lezáró ügy. En ügy látom, hogy akik itthon voltak, többet szenvedtek, mint mi, akik élve megúsztuk. Fájdalom, rengeteg elvtársam fizetett életével, szocialista meggyőződéséért. Szegény Gál Benő, a kiváló statisztikus, akivel több évtizeden keresztül dolgoztam a Szakszervezeti Tanácsban, már novemberben itthagytam. Mellettem halt meg boldogemlékű Mónus Ilés barátom egyetlen fia, mozgalmunk nagy ígérete. Az itthoni viszonyokról még nem vagyok tájékozva, mert ha a kórházi szobámban fel is kerestek pártom vezető emberei, csak magánteremtésű, rövid beszélgetéseket folytattunk. Nem tudok meghatódás nélkül beszélni arról, hogy az ország minden vidékéről mennyi munkásember keresett fel a kórházban, hogy kezet szoríthasson velem...

Viharos filmközgyűlés

A magyar filmalkalmazottak szabad szervezete vasárnap délelőtt rendezte első közgyűlését. A népies közgyűlés viharos jelenetek között zajlott le. A filmiparban, moziüzemekben és filmkereskedelemben dolgozók a kollektív szerződés életbeléptetését követelték.

Franciaország szakít Spanyolországgal?

Páris, június 24. (Reuter.) Francia hivatalos körök szerint a francia kormány komolyan fontolóra vette a tanácskozó testület külügyi bizottságának egy hónappal ezelőtti elhangzott javaslatát, hogy De Gaulle kormánya szakítsa meg a kapcsolatait a spanyol kormánnyal, miután a spanyolok lezárták a határt és mert Spanyolország nem hajlandó Lavall sem kiadni. (MTI)

Nagy György színész haláláról érkezett hír

Kiss Ferenc kamarája nem vette fel tagjai sorába Nagy Györgyöt, a Belvárosi Színház volt színészét és rendezőjét. Leparanesolták a magyar színpadokról. Munkaszolgálatos-százádba kényszerítették s elhurcolták. Most kaptak róla hírt hozzátartozói: már hónapokkal ezelőtt meghalt. A magyar határ közelében temették el.

Egy visegrádi utcai üzem nyugodt éjszakája

Amilyen nagy örömmel üdvözölte a közönség a tisztítóüzemek újbóli megindulását, olyan riadalmat keltett a hír, hogy éjszakánként betörők járnak a tisztítóvállalatoknál. A fehérenemű manapság pótolhatatlan! Ezért okozott örömet, amikor híre terjedt, hogy egy régi és népszerű fehérenemű- és vegytisztító vállalat külön örendszerezéssel védi a közönség fehéreneműjét, ruháját. Látogatást tettünk a korszerű vállalatnál, ahol megtudtuk, hogy éjszakánként, üzemszárlattól üzemnyitásig fegyveres örök védik a gyártelepet, akik jelzőberendezés útján szükség esetén még nagyobb segítséget is tudnak hozni. Elmondották a vállalat vezetői, hogy a biztonságon kívül a közönség jó munkát is kap: a festés, tisztítás, a mosás és vasalás kiváló szakmunkások kezéből kerül ki. Megtekintettük az üzemet, kipróbáltuk a jelzőberendezést és ezen a helyszínen szemlén meggyőződünk arról, hogy a Nova fehérenemű- és vegytisztító Rt. Visegrádi-utca 31. számú telepén hiába jelentkezik a betörők. (*)

— Házasság. Gábor Zsuzsa, az Operaház tagja és Harsányi (Heimann) Tibor a mai napon házasságot kötöttek.

— Jogi könyveket és Révai-Lexikont vesz az Ügyvédek Boltja, Alkotmány-utca 12. (*)

— Precíz órajavítás. Tenenbaum, Wesselényi-utca 10. (8-3-ig.) (*)

Azonnal szabadon engedték a nyilasokkal alaptalanul gyanúsított mérnököt, a munkásság kérésére

Két nappal ezelőtt a csepeli csőgyár 136 munkása nevében megjelent a budapesti rendőrség politikai osztályán Ormay Árpád és Fekete János csepeli munkás, hogy beadványban kérjék Lengyel Márton mérnök szabadonbocsátását. A mérnök 18 éven keresztül állt a Weiss Manfréd-gyár szolgálatában. A nyilas katonai parancsnok felszólította, hogy propaganda-előadást tartson a munkásoknak. Lengyel kénytelen volt engedelmessé válni. A felszabadulás után feljelentették és őrizetbe vették. Most a munkások igazolják, hogy a mérnök nemhogy nyilas lett volna, de határozottan nyilasellenes magatartást tanúsított. Ő akadályozta meg a csőgyár leszerelését és áttolvajlását Németországba. A 136 munkás beadványát Péter Gábornak adták át, a budapesti rendőrség politikai osztálya vezetőjének, aki gyorsan intézkedett: autójába ültette a két kiküldött munkást, a csepeli kapitányságra ment velük, majd az internálótáborba, miután előzőleg a belügyminisztérium illetékes osztályán is megjelent, hogy az ügyet tisztázza. Péter Gábor átvizsgálta az ügy iratait, majd azonnali hatállyal szabadlábra helyezte Lengyel mérnököt. Példaadó gyorsasággal és soronkívül tett igazságot. Péter Gábor egyébként kifejezte megelégedését, mert a munkások sikraszálltak vezetőjükért, aki 18 év alatt megérdemelte alantasai szeretetét.

(Zs. L.)

— Ügyvédi hír. Ügyvédi irodámat V. Váci-út 6. III. 7. szám alatt megnyitottam. Dr. Monostori István. — Dr. Kovács György László ügyvéd irodáját Arany János-utca 16. alól Bajcsy-Zsilinszky-út 51. alá helyezte.

— Olvasta már legszomorúbb korszakunk hiteles történetét, a Tizhónapos tragédiát? (*)

Május elseje Moszkvában...
Filmen még sohasem láttunk ilyen monumentális arányú és lenyűgöző szépségű katonai parádét. A nézőtér viharos tapsokkal köszönte meg a ritka látványt.

Onja magából a dráma palatokat az orosz felhőtlen szel legújabb remeke: a 217-es deportált. Megdöbbentő keresztmetszet ez — a német létkör! És idegek rázó látomás — a kor vértanúinak életéről. A színészek pompásak. A terdtelek: művészek. Honnan veszik ezt a sok jó szímet? A rendezőket? Az írókat? Az operatőröket?

Zivataros időt izgalmak költet a levegő kocsisai című filmben. A prizadoma és pilóta regényes története ez az orosz zenés film. Cselekménye érdekes. Résszelei olykor elragadóak. De azért megmondunk őszintén: ez nem az elsővonalbeli produkciók közül való!

Ildéi, a néző elé idezi a magyar föld legnagyobb próféciáját, a költészet tragédiáját és az élet adó költészet — újjászületését az a remek híradó, amelynek során Gerő Ernő kereskedelmi miniszter szől hozzánk, szemünk előtt születnek új mozdonyok, új vasúti kocsik, a munkásság roppant erőfeszítése árán.

Vasárnap reggel megindult a földalatti!

Vasárnap reggel óta ismét fűgőn siklanak tova az úttest alatt a földalatti vasút sárga pullmanjai, miután szombat délután szép ünnepséggel adta át a Beszkar üzemi munkássága a forgalomnak a vonalat és tíz kocsit. Zöld gallyakkal és zászlókkal díszítették a kocsikat, az elsőn Szélin marsall képet is elhelyeztek. A megfeszített munkának, amellyel üzembe helyezték a pályát, halális áldozatai is vannak: Abraham László és Simon István aknaroobanásnál veszítették el életüket. Az ünnepségen megjelentek egyperces némasággal tisztelegtek a munka két hőseinek emléke előtt. Az ünnepségen egyébként Szemere István vezérigazgató, Mikosdi István, Maróthy Jenő, Csaplár Péter és Nagy István mondott beszédet. Az első kocsit a központi üzemi bizottság elnöke, Maróthy Jenő vezette. Az Operaháznál és a Hősök tereán a jelzőkészülékek hiánya miatt egyelőre nem áll meg a földalatti villamos.

POLGÁR KÁLMÁN

ezüstárugyár
VII., Kazinczy-u. 9.
újra üzemben van. Javításokat vállal
Ezüstöt és aranyat vesz.

Gazdák figyelem!

PEKK és FUTOR

eredeti minőségben gyártelepünkön átveve ismét kapható
CHINOIN RT., UJPEST, Tó-utca 1-3

Írógép, számológép

vétel, csere, eladás. Winternitz,
DIXI írógép-üzlet, VI., Podmaniczky-u. 1

SZÉKELY EMIL

ékszerész Rákóczi-út 26
briliánst, aranyat, ezüstöt legdrágábban vesz!

STANDARD SERVICE RÁDIÓ

Javítás és megafon köleszés
VI., JÓKAI-UTCA 38

Kerékpár alkatrészek,

szereles, karbantartás
GERŐ SANDOR, VI., Ó-UTCA 2

Tisztviselőnő

ki az irodai munka minden ágában gyakorlott,
nagykereskedésbe felvétetik.
*Lipótváros jellegre Nádor hirdető, Nádor-u. 29.

Ingyabátok, shortok

Do-Dé
ingkészítőnél
Kossuth Lajos-u. 14
és Régi posta-utca 7

fiatalabb titkárnő kerestelik.

Videki gyárvalálathoz ügyes.
Kézírásos aján-
lással. Játok »Bizalmi
állás 17635» jellegre Blocknerhez, Városház-u. 10

Írógépek, számológépek

szakszerű javítása, eladás, vétel, csere. Hönseh János
műszerész-mester, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 34.

Arany, ezüst, ékszer vétel, eladás

Dr. Bajmócziné Wintermantel Teréz,
Budapest, VII., Rákóczi-út 10, I. em. 2.

A Magyar Vasfonalgár R.-T.

PESTSZENTERZSÉBET
értésfűt igen tisztelt vevőit, hogy berfestő- és kikészítő
gyárát üzembe helyezte
Városl. Irod.: V., Bajcsy-Zsilinszky-út 18. Tel.: 186-571

ALDECHYD

növényvédelmi szerek Balog, Bíró és Tsa
V., Alkotmány-u. 23

Írógép

szalagot, számológépet vesz
ERZSÉBET-KÖRUT 14. SZAKSZLEI

Reggeltől estig

kitisztított piszkos ruháját
Heimler vegytisztító, Nürnberg-utca 30

„Fenta” csodakenőccsel

védekezz a járványok ellen! Biztosítható szer
rühesség, viszketőség, tevek ellen. Egyedárusító:
Braun, Ágoston-utca 4, üzlet Ára 16 P. Huszársz
szir helyett is jó. Viszonteladónak árengedmény

SILMASCOL

SILAN kozmetika-
ból. Veres
Pálné-u. 12
Ugyanott kozmetikussegéd felvétetik

TÜZIFÁT

kocsitételben házhoz szállít:
Nyersanyagforgalmi
IV. ker., Királyi Pál-utca 10

Fotokópia

HAMVAI ILA V., Alkotmány-u. 27

Universál Hegesztőipari Vállalat

VI., Ó-utca 9.
Szállít: hegesztőberendezést
és anyagot!
Vállal: bérhegesztést villannyal
és autógénnel, helyszínen is,
berendezéssel!

SÉTAHAJÓ DUNA TERRACE

hangulatos
Vigadó tér, alsórákpart
Zeneoránál Légrady Tamás

A legkitünőbb nyaralást nyújtja a KASTÉLY-ÜDÜLŐ

Felsőgödön. (45 perc Budapesttől)
Gyönyörű árnyas part, modern folyó-
vizes szobák, strand, békebeli ellátás.
Szolid árak. Szobafoglalás és felvilágosít-
ás: New-York hirdetőiroda, Erzsébet-
körút 9. és Szent István-körút 29.

Rádió készülékek,

rádió alkatrészek, villanyszerelés
anyagok
Reisch László
Teréz-körút 19. Aradi-u. oldalon.

VEDELO

Northrop-hüvely, Kartoló-garnitúra, festekek,
(textil) kerestetek. Részletes ajánlatok
„molo” jel. Patához. Bajcsy Zsilinszky-út 29

Kivágandó!

Jégszekrények, villamos hűtőszekré-
nyek minden célra, keverőgépek, emul-
gátorok, cukrászipari összes gépek,
villamos kávédaráló, kávépörkölők,
csokoládéformák nagy választékban
azonnali szállításra Ligett-nél, VI.,
Horn Ede-utca 9. I. 3. délután 1-5-ig

Dr. Bereczky Ernőnek, a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara volt főtítkárának letartóztatását kéri a KOKSZ

„A kolozsvári kereskedelmet
a szó fizikai értelmében kiirtotta“

A magyar kereskedelem érdekvédelme, a KOKSZ — a tudomására jutott adatok alapján — súlyos feljelentést tett a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara főtítkárára, a Budapesten élő dr. Bereczky Ernő ellen, aki kamarai főtítkári minőségében — a feljelentés szerint —

a kolozsvári kereskedelem teljes kiirtását a szó fizikai értelmében maradéktalanul elvégezte.

Bereczky már másfél évvel a Szász-uralom előtt teljes erejével hozzájárult a zsidó kereskedőkönkretételéhez. Üzlethelyiségeiket

14 nap alatt igénybevette, száz százalékgig elvonta iparengedélyüket. Mindezt — abban az időben — egészen törvénytelenül tette. A Szász-uralom alatt

a felekezeti és politikai deportálásokkal kapcsolatban vezető szerepet vitt.

A KOKSZ feljelentésében kéri Bereczky letartóztatását. A feljelentés adatait Markovits László nemzetgyűlési képviselő, a KOKSZ elnöke, aki 1941—43-ban kolozsvári kereskedő volt, tanuvallomásával erősítette meg.

Téves telefonkapcsolás miatt pusztult el Cservenkán 529 munkaszolgálatos

Vogel SS-tábornok ágyból, pizsamában adott parancsot
a vérengzésre

El sorok írója ötszáznegyvenedmagával ott állott a cservenkai téglagyár homokbányája előtt, amikor megszólaltak az SS gépfegyverek.

Ötszázhuszonkilencen meghaltak,
tizenegyen életben maradtunk.

Vasárnap reggel a sorok írója Budapesten találkozott Szál Antal hadnaggyal, aki a bori halálmenet 3600 tagját Szerbiából Cservenkáig kísérte. Szál, aki egyike volt azon keveseknek, akik Borban jól bántak a kényszermunkásokkal, így beszéli el az október hatodikai 529. verianu halálának megrázó történetét:

— Amikor 3600 emberrel a bácskai Cservenka alá érkeztünk, tábornoki autóban egy SS Ortskommandant várta a rongyos menetet. Akkor már 10 napja

semmit sem ettek a munkaszolgálatosok. A náci-tábornok egyetlen szót sem szólt. Csak végignézett a halálmeneten. A németek a téglagyárba irányították a munkaszolgálatosokat és egy SS százados velünk, tisztekkel közölte, hogy a tábornok parancsára el kell bennünket távolítani a téglagyárból. A leg-erélyesebben tiltakoztunk. De a százados a vállát vont és ezt mondta:

— Ha nem mennek szépszerévet, akkor majd elmennek erőszakkal! Választhatnak!

Voltak tiszték, akik közlegységgel intézték el a kérdést. Pedig akkor már tudtuk, hogy

éjszakára vérfürdőt akarnak rendezni.

Erélyesen követeltem, hogy kerékpáron menjünk be Zomborba és intézkedjünk, amíg lehet. Másfél óra alatt egy főhadnaggyal Zomborba értünk és jelentkeztünk az állomásparancsnokságon. Ott nem adtak segítséget. Engedélyt kértem, hogy Budapestre telefonálhassak segítségért — a németek ellen. A kapcsolás sikerült, Budapest jelentkezett,

de a háziközpont — szerencsétlenségre! — nem azt az osztályt kapcsolta, amelyre az ügy tartozott.

Megkértem az osztályvezetőt, kapcsolassa át a telefont, de szétkapcsoltak bennünket. És másfél óra kereszttől hiába igyekeztünk Budapestet újra elérni. Mire visszaértünk Cservenkára,

a borzalmas vérengzés már megtörtént. Vogel SS Ortskommandant ágyból, pizsamában adott parancsot a kivégzésre.

A tábornok azt az újabb parancsot adta ki, hogy az életbenmaradtak induljanak tovább és a kivégzéseket útközben folytatni kell. A cél az, hogy minél kevesebben érjenek Bajára! — mondotta. — És Bajára még négyszáz munkaszolgálatost löttek agyon az SS-pribékek...

Igy fejezte be Szál Antal beszámolóját:

— Aki életben jutott el Bajára és onnan Szentkirályszabadjára, szomorúan tapasztalhatta, hogy a Dunántúlon ismét a legkegyetlenebb keretesk veszik át a szolgálatot. Marányi Ede alezredes megparancsolta a keretnek, hogy a legszigorúbban bánjon a munkaszolgálatosokkal. És elindította őket Németország felé...

Ez a cservenkai kivégzés hiteles története.

Palásti László

ÉS ORENDY NORBERT?...

A lapokban híradás jelent meg arról, hogy a honvédezerkar főnöke összeállította, katonatiszti vonalon, a háborús bűnösök névsorát, amely 47 nevet sorol fel. Ez a névsor nem teljes! Így hiányzik belőle Orendy Norbert esendőralezredes neve, aki vezetője volt az úgynevezett »Nemzeti Felelősségrevonó Bizottság«-nak, amely a Naphegytér 2. alatt székelt. Ez fogatta le az ellenállási mozgalom tagjait, innen rajzottak ki a besugók száza, itt tervelték ki az elfogottak kínzását, innen mentek naponta jelentések a Gestapo budapesti irodájába. Orendy egyike azoknak, akik elsősorban felelősek Bajesy-Zsilinszky Endre, Kiss János, Nagy

Jenő, Tartsay és társaik kiontott véreért! Annál szembevetőbb, hogy a listán nem szerepel Orendy neve, mert a felsorolás feltünteti Orendy helyettesének, Radó Endre esendőrszázadosnak a nevét, aki Bajesy-Zsilinszkyeket győztörte, Szemes István őrnagyot, Budai Lajos alezredest, — Zilahy Lajos sógorát — Timár Gyula őrnagyot és másokat fogatott le. Hiányzik Kocsis László ezredes, Beregffy (Berger) Károly vezének neve, akit Szálasiék neveztek ki a Ludovika parancsnokának s annak a Nádas ezredesnek legszűkebb környezetéhez tartozott, aki elsőszámú árulója volt Horthy kiugrási terveknek.

Deák Zoltán

Megindul a bankok munkája

Fontos intézkedések a hitelélet feltámasztására

A Reggel nagyjelentőségű intézkedésekről ad hírt, melyeknek célja: feltámasztani a hitelélet megindítását a bankok erőteljes munkáját. Vásáry pénzügyminiszter a hitelélet megindításáról értekezletet tartott, amelyen résztvett a Nemzeti Bank, a Pénzügyi Központ és a bankok képviselője is. A miniszter leszögezte álláspontját: nagy súlyt fektet a betétesek bizalmának visszaszerzésére, illetve megőrzésére, valamint a bankszervezet egészséges működésének helyreállítására. Az értekezlet elhatározta, hogy a bankok helyzetét sürgősen tisztázni kell és haladéktalanul meg kell oldani a betétkérdést. Ami a régi betéteket és folyószámlákat illeti, az értekezlet arra az álláspontra helyezkedett, hogy e »befagyott« követelések feloldása csak kompenzációk alapján történhetik, aminek érdekében az eddigieken

túlmenően új intézkedések várhatók. A jövőben általában előtérbe helyezik a kárlingrendszer kiépítését, tehát olyan »pénzkímélő« módszereket, amelyek feleslegessé teszik a pénzforgalom növelését. Az értekezleten közölték, rövidesen rendelet jelenik meg, amely elismeri, hogy a bankok a tényleges helyzet kényszerítő hatása alatt nem kezdhették meg a régi követelések visszafizetését és a rendelet védelmet nyújt a bankoknak minden kártérítési és esetleges valorizációs követeléssel szemben. Megállapították azt az örvendetes tény, hogy a betétállomány jelentős mértékben emelkedik. Hogy a bankok ezt a tökeerőt is az újjáépítés szolgálatába állíthassák, a Nemzeti Bank biztosítékot adott, hogy nagyobbarányú betétkívét esetén visszaszámítással áll a bankok rendelkezésére,

Voltak jó emberek is...

Dr. Hevesi Ferenc főrabbi levele Dienstl András ny. alezredes hősi helytállásáról

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Ahhoz a lelkeket békítő cikksorozathoz, mely A Reggel-ben beszámolt arról, hogy a nyilasok gaztettek korszakában, ha nem is sokan, akadnak együttérző, becsületes gondolkodású emberek, akik halálra hajszolt embertársaik oltalmára szeltek, hadd járuljak hozzá egy történeti adalékkal.

Dienstl András ny. alezredes e krónika hőse. A hófehér fejű, sugárzóan férfias 62 éves katona még 1920-ban nyugdíjaztatta magát: nem értett egyet az akkori idők katonai és politikai kurzusával, mélyen elítélte a felekezeti gyűlölködés szellemét, mely már mélyezte társadalmunkat. Dienstl alezredes visszavonult a dolgozó polgár egyszerű, tiszta életébe, amíg 1944 október 15-e után ismét felöltötte tiszti egyenruháját. Nem lépett be újra a hadseregbe: azért vette fel honvédelezesi uniformisát, hogy annak tekintélyével a gyilkosok karmaiból sok-sok áldozatot kiragadjon. A Csáky-utca 15-ös ház légoltalmi parancsnoka volt. E minőségében sok üldözöttnek volt segítségére, gondosan őrködött anyagi javai és biztonságuk fölött. Mikor azután a gettóba szállították a ház zsidó lakóit, önzellenül, sőt nagy anyagi áldozatokkal hamis papirokat szerzett sok-sok zsidó ismerősének és negyvenöt személynek menedéket adott a házban. Mint apa gyermekeire, úgy vigyázott rájuk. Tüzelővel, élelmiszerekkel látta el a boldogtalánokat. A legnagyobb veszélynek tette ki magát, mert a házban nyi-

lasok is laktak, állandó volt a nyilasjárás és a razzia. Egy aljas feljelentés következtében a nyilasok elhűreoltak a házból egy zsidó családot, melynek tagjait kivégezték. Az »ales bácsi« — így becéztük őt — elhatározott, vakmerő fellépésével megmentette a többiekét ettől a végzetes sorstól. Ha nyilas volt a láthatáron, az alezredes úr már ott állott a kapu alatt, kitiltotta a kémkedő és erőszakos gonosztevőket. Az uniformis és Dienstl András tekintélye hatott a gazfikókra. Ugyan csak egyenruháját használta fel, amikor autón, teherautón, vonaton hamis szolgálati jeggyel sok-sok zsidót hozott haza Hegyeshalomról, megmentve őket a deportáció rémétől. Mindenki tudhatja, mit jelentett megjelenni a nyilas katonák között, sőtételkű vezetőik előtt és rájuk parancsolni: adják ki áldozataikat! Dienstl életével játszott, de minden poklokon keresztül teljesítette, amit szent kötelességének érzett. Bombaszilánk érte a karját; egy pillanatig sem mozdult el posztjáról. Helytállása, magafartása tündöklő volt: hősi és önzetlen! A nyilasok engem is halálra kerestek. Dienstl alezredest nem is ismertem. Megtudta, hogy életveszélyben vagyunk, felajánlotta segítségét. Ennek köszönhetem, hogy élek és velem együtt él családom. Ezt meghálálni sohasem lehet. De elfelejteni sem...

Dr. Hevesi Ferenc
főrabbi

Mecseki-Jáhn-Kovács

trio

minden délután 3 órától a

My Dear

KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

földszinti télikertjében
hangversenyez.

IV., Petőfi Sándor-utca 12.

VIDÁM FICKŐ

Az első szenzációs orosz jazz-film.

Jön! SCALA

Reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora
rég elcsúszott minőségben,
mérsékelt áron a

Japán kávéház

és hozzátartozó új: Liszt Ferenc-téri
Lechner-szohor
espresso-kerthelyiségben

Szép a nő

szép ruhában „Maželeine“-lől
Petőfi Sándor-utca 8.

REFRACTIO OPTIKA-FOTO
ISMÉT
PERENCÉK TERE 1. DOLGOZUNK

SZÁSZ ÉKSZER
KÁROLY KÖRÜT 3A
VÉTEL ELADÁS

Belvárosi szövet-
és selyemüzlet

Magas nővé alacsony ár!
Kaczender és Friedmann

(Faludi-Gábor)
IV., Kamermayer Károly-utca 4. Vétel és eladás
nagyban és kicsinyben. Bútorcszövet is

1.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság rendezésében esztétikuskon mutatja be a Nemzeti Kamaraszínház Rachmanov Viharos alkonyate darabját...

*

Bárczy Kató is Vital erémet használ.

2.

Kilzbübel közelében amerikai csapatok elfogták Leni Riefenstahl, Hitler egykori filmdiktátorát...

Ne bántsanak, én sohasem voltam igazi nemzetiszocialista! Sok zsidó barátom van...

Azután eldicsekedett, ő milyen nagy szolgálatakat tett a filmiparnak...

Sokat járok moziba, Leni, - mondta - de még sosem hallottam a maga nevével...

*

Merry Shandy ajakrouge legszebb színárnyalatát kizárólag Kosztelitz parfümeriában, Váci-utca 18.

3.

Most már elárulják Washingtonban is, hogy a »Gustav Siegfried I.« rádióleadó, amelynek zamatos és vaskos náciellenes hangját annyi derűvel hallgattuk...

4.

J. D. Stuart, az Angol Pénzügyi Bizottság tagja Budapestre érkezett és az angol érdekeltségű vállalatok helyzetét vizsgálja...

*

A szépségéről, a fiatalságáról van szó, ne kísérletezzék, asszonyom, száraz, érzékeny arcbőrére használjon ön is mindig Hormocith B krémet.

5.

Siófokon nehezen indul meg az élet. A strand megnyílt, de alig akad vendég. Nem csoda: a jegy harminc pengőbe, pohár szőlővíz húsz pengőbe kerül...

*

Szalmakalapok P 441. Habig kalap. Kossuth Lajos-utca 1.

6.

Karl Taubak, a híres bécsi vegyész-professor mint rabmunkás dolgozott egy berlini laboratóriumban. Most elmondta, hogy halálos mérget gyártottak...

*

Női cipőkülönlegességek, legújabb modellek, Frisch Ödön, Erzsébet-körút 50. (Royal szállóval szemben.)

7.

Petrovics Szvetisláv 24 évj filmzés után új szerepet vállalt: a Magyar Nemzeti Bank egyik árubeszerzője lett.

8.

Évekkel ezelőtt, baráti körben, kézzel-kézzel adtuk a Mission to Moscow-t, az USA moszkvai nagykövetségnek...

*

Eredeti amerikai ruharajzok Kovács Lónánál a Galamb-utcában.

9.

Fischer Tibor birkózó-világbajnokot, az amerikai csapatok kiszabadították az allenbergi muniógyárból...

10.

Rothermere-utca 12. romjai alól a napokban ásták ki Székács Györgynek, valamint atyjának és húgának holttestét...

11.

Napokban érkezett Dachauból egy budapesti tisztviselő és örömmel jelentette, hogy ott április végén találkozott Kardos Istvánnal...

*

A férficipőiről világhírnévre szert tett Csákyány cipőszalon vacucai helyiségének építkezései nagyon előrehaladtak...

12.

Népjóléti minisztérium igazoló bizottsága Németh Ödön táblai tanácselnököt, volt lakásügyi biztost vezető állásra alkalmatlannak ítélte.

13.

Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán, az üzletházak romjai között épségben maradt a Márkus Park Színház színpada...

14.

Dénes Oszkár, Bárony Rózsi és Bródy Tamás vezetésével operett-és artista-turné indul július 19-én Romániába...

Szabadlábra helyezték Koncz Antal filmvállalkozót

Koncz Antal filmvállalkozót egy feljelentés különböző nyilas bűnökkel vádolta meg. A politikai rendőrség lefolytatta a vizsgálatot...

Orosi hírek. Dr. Lévy Lajos ismét rendel VI., Kmetty-utca 31-33. szám alatt d. u. 3-5-ig...

Halálozás. Édesanyánk, özv. Weisz Dávidné sz. Fischer Berta elhunyt. Temetése hétfőn 1/2 órakor...

A REGGEL

Főszerkesztő: Lázár Miklós
Felelős szerkesztő: Szirmai Rezső

Rózsadombi szanatórium

11., Alsófőrkész-út 4. az u. Margitól 15 perc. Fekvőkúr, vízkezelés, Békébeli ellátás.

Fiam Deckner Gábor 21 éves gépészmérnök-hallgatót 1944 június 12-én JÁSZBERÉNYBE utaztatva HATVANBAN átvagonirozva deportálták...

FONALAK Berend Nagy választék Akadémia-u. 7

Perzsaszőnyeget, kombinált szobákat és bútort magas áron veszünk TOGHIA ÉS NÉMETH, Anker-köz 3.

Tóth és Sugár textiltörmény üzem IX., SZVETENAY-U. 41

Aranyat, ezüstöt a legmagasabb áron vesznek eladók HAJÓS, VII. Sip-u. 6. Üzlet

Irógépet, számológépet magas áron vesznek Rosenfeld, Nepszínház-utca 31.

Vidéki kereskedők! SACHARINT, CIGARETTAPAPIRT, TUZKÖVET, GYUFÁI ruhafestéket, szappant, gyermektá, enyvét, szeget, keteáru és egyéb háztartási cikkek vásárolhat Garcon Erzsébet-körút 33.

TAKARITUNK lakást, üzletet, irodát Fővárosi Takarítási Vállalat VI., Király-utca 54., t. em. 4

Perzsaszőnyeget vesz Ungár, Király-utca 14.

ALPAKKA evőeszközöket és vendéglői, kávéházi felszereléseket vesz Asztalok, székek, jégsezkrények, kerti bútorok nagy választékban Kávéház-, vendéglő-, espresszó-berendezések, üveg és porcellánok nagy választékban HEXNER Király-utca 25

Székek, asztalok vendéglő-, kávéház-, espresszó-berendezések, ALPACCA felszerelések, Nemzeti-kasszák, gyorsmérlegek, árúházi pultok, állványok vétele és cladása Rosenfeld Nepszínház-u. 31

KENYÉR LISZT 33.- pengő a Párisi Áruházban

IPARMŰVÉSZNÖK, HÁZIIPAROSOK ajánlatot kéri különféle cikkekre PENELOPE kőzimmunka-kereskedelmi rt., IV., Ferenciek-tere 9. (Lehetőleg fél 9-10 között.)

Vidékre utazó urakat keresek elsősorú tomegekkel cladására. Bermann Fülöp, Bajcsy Zsilinszky-út 33. eskóháti- és babynadrág-üzem

Irógép Eladás Dr. Sándor és Biechler irógépszaküzlet, Bpest, V., Nádor-u. 34

Magyar Géza K. m. sz. 101/332, ill. 701/56 november 28-án a Hollán-utcai Kultúrházból elvitték és a jászvárosi p. u. bevagonirozták. Felesége kéri, aki tudna róla, értesítse őt V., Pannónia-u. 44. sz. 2

Betegtoló SZIESZTA onhájtású kocsi eladás, vétel, kölcsönzés Löwy Imre, Damjanich-utca 49

kombinált hálószoba magánkézből eladó. Károly király-út 1. IV. 2

Madách-úti helyiségrészes berendezés kiadó. Azonnal 17710 jellegre Blocknhoz. Városház-utca 10.

Kereskedők: Női teniszokna..... P 115.- Férfizokna..... P 1200.- Mindenféle kötött, szövött, méterárú: Káldi nagykereskedés, Izabella-utca 69., d. e. 8-2-ig.

Perzsaszőnyeget bútutorokat, hagyatékok, függönyöket, drapériákat, irodabútorokat, egész lakásberendezéseket magas áron vásárol Hexner Király-utca 25

Dr. Haas Lajos kórházi főorvos újra rendel lakásán: Fürst Sándor (Hollán)-utca 4. (Röntgen-vizsgálatok és besugárzások)

CSILLÁRT vesz, elad, javít, felüvegez VOGEL csillárüzem VIII., Mária Terézia-ter 1

Perzsaszőnyeget hibásat is, külföldi megbízásból, drapériákat vásárol Universal szőnyegosztálya, Budapest, Wesselényi-utca 8.

Ki tud Benedek Tibor munkaszolgálatosról? Október 15-ig az obudai téglyágyban dolgozott, majd Csaptele vilték és századával Moson-Magyaróvárra. Utolsó eljövését 1944 november 7-én kaptam Moson-Magyaróváról. Bármilyen felvilágosítást ígen hálás vagyok. Ikertestvére: Benedek Kálmán, Király-utca 94.

„DUNHILL“ gyártmányokat veszünk. Gallwitz Testvérek. IV., Párisi-utca 9.

Quarc-lámpát, Quarc-égőt vesznek, eladók Vadász, Bajcsy-Zsilinszky-út 21

NÁDAS ÁRPÁD fogászati laboratórium, Alsóerdősor 12., üzlet Fogszorjavítás, fémkoronák, hídak, Palapant-nunokák (kozmetikai megoldás), Paladon-prof zisek Vidékieknek soronkivül

10 raktárban 100 készítő 1000 iroda-lakás bútora UNIVERSAL iroda-és műbútorgyár, VII. Wesselényi-utca 8. sz. Bútor, szőnyeget, függönyt veszünk

ERŐSS bélyegszaküzlet IV., Szervita-ter 8. Vétel-eladás. Békésorozat előjegyzése

Gyorsmérleget, Nemzeti-kasszát vesznek, eladók Rosenfeld, Nepszínház-utca 31

Ki tud SCHICK JENOROL kit 1944. nov. 28-án az Aréna-út 55 alól (svájci védettséggel) vettek el és a Jászvárosi pályaudvaron vagoniroztak. Kérem értesítenie aggodó feleségét V., Csáky-utca 43. sz., IV. 3.

Friss légyfogó viszonteladókknak. Közszükségleti üzlet, Aggteleki-utca 4.

Szalagtűrészti vennék motornal. Rákóczi-út 51. sz., bútorüzlet udvarban Szalmakalapját is rendelhezza Lampert ka'apostmester, Jókai-ter 6. sz. (udv)

Új cím! GYÖRGY IMRE PAPIRNAGYKERESKEDŐ DEAK FERENC-U. 15 Csomagolópapír és papírzsákok nagy raktára. Cigarettapapír-eladás nagyban. Fióküzlet és üzem: Rózsa-u. 95

Gáz- és villanyhűtő-szekrények vétele és eladása HEXNER, Király-utca 25

BUDÁN a legmagasabb napi árat fizeti arany és ezüst tárgyaiért Adler, Horthy M.-út 41. Fióküzlet: VIII., József-körút 30.

Veszek textilanyagot, perzsaszőnyeget, bútort Luxus DEL-KA üzletben, Petőfi S.-u. 1. Apponyi-ter sarok

IRÓGÉPEK körgasztalan irodai táská és svéd számológép eladó privát-tól. Futó-u. 37., szatócsüzletben

Nyiregyházára 3 személy utazna sürgősen autóval. Ertesítést kérek XI., Fadrusz-utca 18. V. 7. Kovács

701/16 Nagyon kérem azon bajtársakat, akik AGFALVÁN Váradi Tibor rendezővel együtt voltak, értesítsenek! Tisza István-u. 12., dr. Mezei

Perzsaszőnyeget vesz: Béhar József, Petőfi S.-u. 2

Bajtársak! Ki tud Plepiár károly utász szdáról V. utász szd. Utolsó hír Özdrol jött de, ajelejn, Szives er-tesítse: kér aggodó felesége, B.-u. XI., Fadrusz-u. 6. III. 1

Ezüstrókkák OLCSON SZEMERE szűcsnéf BRZSÉBET-KÖRÚT 26 MÁSODIK EMELTEN

Heti ajánlatunk szürke spricc zománcedény fazék, medence, mosdótál stb.

Palackozott ecet Gumitalpú cipő fekete kendervászonból, sarkokkal vagy sark nélkül 30-35-ig P 120.- 36-41-ig P 130.-

Filléres Divatház Rottenbiller-utca 4. Rákóczi-út 75. Teleki-ter 1.

Kézi munka fonalak Deutsch Ernő és Gábor József Attila-utca (gr. Tisza István-utca) 11

„Eva-ágy“ VII., Alpar-utca 10

Előkelő belvárosi cég helyiségbe társbárlót keres. *Aikalmi* jel. New York hirdetőiroda, Erzsébet-körút 9. szám.

Bajtársak! Ki tud Plepiár károly utász szdáról V. utász szd. Utolsó hír Özdrol jött de, ajelejn, Szives er-tesítse: kér aggodó felesége, B.-u. XI., Fadrusz-u. 6. III. 1